# VELIKI PETAK
# JUTRENJA SVETE I SPASONOSNE MUKE GOSPODA NAŠEGA ISUSA KRISTA

*Ono što mole svećenik (i đakon) otisnuto je* običnim slovima, *a sve što spada na narod i/ili kor* **masnim slovima.**

*Ako ne služi svećenik, izostavljaju se sva ona mjesta gdje je oznaka 'S:', (uglavnom su to ektenije i otprust, umjesto kojih se moli* 'Gospode, pomiluj' *kako je naznačeno na tim mjestima). Sve ostalo se moli i kad nema svećenika.*

*Ako se iz bilo koga razloga Jutrenja* ***skraćuje****, svakako treba zadržati:*

*- Jedan psalam šestopsalmja, Aliluja s troparom: 'Kad su slavni učenici', Antifon 15. sa iznošenjem Križa, Blaženstva sa stihirama, Psalam 50, Kondak i Ikos, 'Česnjejšuju' i 9. pjesma kanona, Svjetilan, Pohvalni psalmi sa stihirama, Slavoslovlje i Stihovi na stihove. Evanđelja neka se izaberu po volji barem 3: Četvrto, Sedmo i Deveto.*

S: Slava svetoj i jednobitnoj i životvornoj i nerazdjeljivoj Trojici, svagda, sada i vazda i u vijeke vjekova. **Amin.**

*ŠESTOPSALMJE*

**Slava Bogu na visini* i na zemlji mir ljudima dobre volje.** *3x*

**Otvori, Gospode, usne moje* i usta će moja navješćivati hvalu Tvoju.** *2x*

*Psalam 3.*

**Gospode, koliko je tlačitelja mojih,***
**koliki se podižu na me!**
**Mnogi su što o meni zbore:***
**"Nema mu spasenja u Bogu!"**
**Ti si ipak štit moj, Gospode;***
**slavo moja, Ti mi glavu podižeš.**
**Iza sveg glasa Gospodu zavapih,***
**i on me usliša sa svete gore svoje.**
**Sad mogu leći i usnuti,***
**i onda se probuditi, jer me Gospod drži.**
**Ne bojim se tisuća ljudi***
**koji me opsjedaju dušmanski.**
**Ustani, Gospode,***
**spasi me, o Bože moj!**
**Ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje,***

**opakima zube razbijaš.**
**U Gospoda je spasenje:***
**na tvom narodu tvoj je blagoslov.**
**Sad mogu leći i usnuti,***
**i onda se probuditi, jer me Gospod drži.**

*Psalam 37.*

**Gospode, u srdžbi svojoj nemoj me karati,***
**i nemoj me kazniti u svojemu gnjevu.**
**Strijele se tvoje u me zabodoše,***
**ruka me tvoja teško pritisnu:**
**Na tijelu mi ništa zdravo nema zbog gnjeva tvog,***
**od grijeha mojih mira mi nema kostima.**
**Zloće moje glavu su mi nadišle,***
**kao preteško breme tište me.**
**Rane moje zaudaraju i gnjiju***
**zbog bezumnosti moje.**
**Pogurih se sav i zgrčih,***
**povazdan lutam žalostan.**
**Moji bokovi puni su ognjice,***
**na tijelu mi ništa zdravo nema.**
**Iscrpljen sam i satrven posve,***
**stenjem od jecanja srca svojega.**
**Gospode, sve su mi želje pred tobom,***
**i vapaji moji nisu ti skriveni.**
**Srce mi udara silno, snaga me ostavlja,***
**i svjetlost vida očinjega gasi se.**
**Prijatelji i drugovi od rana mojih uzmakoše,***
**i moji najbliži stoje daleko.**
**Namještaju mi zamke oni koji mi život vrebaju,***
**koji mi žele nesreću, propašću mi prijete***
**i uvijek smišljaju prijevare.**
**A ja sam kao gluh i ništa ne čujem***
**i, kao nijem, usta ne otvaram.**
**Postadoh kao čovjek koji ne čuje***
**i koji u ustima nema odgovora.**
**Jer u tebe se, o Gospode, uzdam,***
**Ti ćeš me uslišati, Gospode, Bože moj!**
**Rekoh: "Nek se ne raduju nada mnom;***
**kad mi noga posrne,nek se ne uzdižu nada mnom!"**
**Jer umalo ne propadoh,***
**i moja je bol svagda preda mnom.**
**Bezakonje svoje ja priznajem,***

**zabrinut sam zbog grijeha svojega.**
**A koji su bez razloga protiv mene, moćni su,***
**i mnogi su koji me mrze nepravedno.**
**Za dobro zlom mi uzvraćaju,***
**protive mi se što tražim dobro.**
**O, Gospode, ne ostavljaj me!***
**Bože moj, ne udaljuj se od mene!**
**Požuri se meni u pomoć,***
**Gospode, spase moj!**
**O, Gospode, ne ostavljaj me!***
**Bože moj, ne udaljuj se od mene!**
**Požuri se meni u pomoć,* Gospode, spase moj!**

*Psalam 62.*

**O Bože, ti si Bog moj:***
**jutrom tebe tražim;**
**tebe žeđa duša moja, tebe želi tijelo moje,***
**kao zemlja suha, žedna, bezvodna.**
**U Svetištu sam tebe motrio***
**gledajuć ti moć i slavu.**
**Ljubav je tvoja bolja od života,***
**moje će te usne slaviti.**
**Tako ću te slaviti za života,***
**u tvoje ću ime ruke dizati.**
**Duša će mi biti kao sala i mrsa sita,***
**hvalit ću te kliktavim ustima.**
**Na postelji se tebe spominjem,***
**u bdijenjima noćnim mislim na tebe.**
**Ti postade meni pomoć,***
**kličem u sjeni krila tvojih.**
**Duša se moja k tebi privija,***
**desnica me tvoja drži.**
**Oni što dušu u propast guraju,***
**neka siđu u dubinu zemlje,**
**nek vlasti mača predani budu,***
**nek postanu plijen šakalima.**
**A kralj će se radovati u Bogu,***
**slavit će se tko se kune njime,**
**jer će lašcima biti začepljena usta.**
**U bdijenjima noćnim mislim na Tebe.***
**Ti postade meni pomoć, kličem u sjeni krila tvojih.**
**Duša se moja k tebi privija,***
**desnica me tvoja drži.**

*Psalam 87.*

**Gospode, Bože moj, vapijem danju,***
**a noću naričem pred tobom.**
**Neka dopre do tebe molitva moja,***
**prigni uho k vapaju mome.**
**Jer mi je duša zasićena patnjama,***
**moj se život bliži Podzemlju.**
**Broje me onima što u grob silaze,***
**postadoh sličan nemoćniku.**
**Među mrtvima moj je ležaj,***
**poput ubijenih što leže u grobu,**
**kojih se više ne spominješ,***
**od kojih si ustegao ruku.**
**Smjestio si me u jamu duboku,***
**u tmine, u bezdan.**
**Teško me pritišće ljutnja tvoja,***
**i svim me valima svojim prekrivaš.**
**Udaljio si od mene znance moje,***
**učinio da im gnusan budem,***
**zatvoren sam, ne mogu izaći.**
**Od nevolje oči mi gasnu:***
**vapijem tebi, Gospode, iz dana u dan,***
**za tobom ruke pružam.**
**Zar na mrtvima činiš čudesa?***
**Zar će sjene ustati i hvaliti tebe?**
**Zar se u grobu pripovijeda o tvojoj dobroti?***
**O vjernosti tvojoj u Propasti?**
**Zar se u tmini objavljuju čudesa tvoja***
**i tvoja pravda u Zaboravu?**
**Ipak ja vapijem tebi, Gospode,***
**prije jutra molitvom te pretječem.**
**Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju?***
**Zašto sakrivaš lice od mene?**
**Bijedan sam i umirem već od dječaštva,***
**klonuh noseći tvoje strahote.**
**Preko mene prijeđoše vihori tvojega gnjeva,***
**strahote me Tvoje shrvaše,**
**okružuju me kao voda sveudilj,***
**optječu me svi zajedno.**
**Udaljio si od mene prijatelja i druga:***
**mrak mi je znanac jedini.**
**Gospode, Bože moj, vapijem danju,***
**a noću naričem pred tobom.**

**Neka dopre do tebe molitva moja,***
**prigni uho vapaju mome.**

*Psalam 103*

**Blagoslivljaj Gospoda, dušo moja,***
**i sve što je u meni, sveto ime njegovo!**
**Blagoslivljaj Gospoda, dušo moja,***
**i ne zaboravi dobročinstva njegova:**
**on ti otpušta sve grijehe tvoje,***
**on iscjeljuje sve slabosti tvoje;**
**on ti od propasti čuva život,***
**kruni te dobrotom i ljubavlju;**
**život ti ispunja dobrima,***
**ko orlu ti se mladost obnavlja.**
**Gospod čini pravedna djela***
**i potlačenima vraća pravicu,**
**Mojsiju objavi putove svoje,***
**sinovima Izraelovim djela svoja.**
**Milosrdan i milostiv je Gospod,***
**spor na srdžbu i vrlo dobrostiv.**
**Jarostan nije za vječna vremena***
**niti dovijeka plamti srdžba njegova.**
**Ne postupa s nama po grijesima našim,***
**niti nam plaća po našim krivnjama.**
**Jer kako je nebo visoko nad zemljom,***
**dobrota je njegova s onima koji ga se boje.**
**Kako je istok daleko od zapada,***
**tako udaljuje od nas bezakonja naša.**
**Kako se otac smiluje dječici,***
**tako se Gospod smiluje onima koji ga se boje.**
**Jer dobro zna kako smo sazdani,***
**spominje se da smo prašina.**
**Dani su čovjekovi kao sijeno,***
**cvate ko cvijetak na njivi;**
**jedva ga dotakne vjetar, i već ga nema,***
**ne pamti ga više ni mjesto njegovo.**
**Al' ljubav Gospodnja vječna je nad onima što ga se boje,***
**i njegova pravda nad sinovima sinova,**
**nad onima koji njegov Savez čuvaju***
**i pamte mu zapovijedi da ih izvrše.**
**Gospod u nebu postavi prijestolje svoje,***
**i kraljevska vlast svemir mu obuhvaća.**
**Blagoslivljajte Gospoda, svi anđeli njegovi,***

**vi jaki u sili, što izvršujete naredbe njegove,***
**poslušni riječi njegovoj!**
**Blagoslivljajte Gospoda, sve vojske njegove,***
**sluge njegove koje činite volju njegovu!**
**Blagoslivljajte Gospoda, sva djela njegova,***
**na svakome mjestu vlasti njegove:***
**blagoslivljaj Gospoda, dušo moja!**
**Na svakom mjestu vlasti njegove:***
**blagoslivljaj Gospoda, dušo moja!**

*Ps 142.*

**Gospode, usliši molitvu moju,***
**u vjernosti svojoj prikloni uho mojim vapajima,***
**u pravednosti me svojoj usliši!**
**Ne idi na sud sa slugom svojim,***
**jer nitko živ nije pravedan pred tobom!**
**Dušmanin mi dušu progoni,***
**o zemlju pritisnu život moj;**
**u tmine me baci da stanujem***
**kao oni koji su davno umrli.**
**Duh moj već zamire u meni,***
**srce mi trne u grudima.**
**Spominjem se dana minulih,**
**mislim o svim djelima Tvojim,***
**o djelima ruku tvojih razmišljam.**
**Ruke svoje za tobom pružam,***
**duša moja ko suha zemlja za tobom žeđa.**
**Usliši me brzo, o Gospode,***
**dah moj je već na izmaku!**
**Lica svojeg preda mnom ne skrivaj,***
**da ne posrnem kao oni koji u grob silaze!**
**Objavi mi jutrom dobrotu svoju,***
**jer se uzdam u tebe.**
**Put mi kaži kojim ću krenuti,***
**jer k tebi dušu uzdižem.**
**Izbavi me, Gospode, od mojih dušmana,***
**tebi ja se utječem.**
**Nauči me vršiti volju tvoju,***
**jer ti si Bog moj.**
**Duh tvoj dobri***
**nek me po ravnu putu vodi!**
**Zbog imena svog, Gospode, poživi me,***
**zbog svoje pravednosti dušu mi izvedi iz tjeskobe!**

**Po svojoj dobroti satri moje dušmane,***
**uništi sve moje tlačitelje, jer ja sam sluga tvoj!**
**Gospode, u pravednosti me svojoj usliši,***
**ne idi na sud sa slugom svojim!**
**Gospode, u pravednosti me svojoj usliši,***
**ne idi na sud sa slugom svojim!**
**Duh Tvoj dobri nek me po ravnu putu vodi!**

*Nakon psalma:*

**Slava:I sada:**

**Aliluja, aliluja, aliluja: Slava tebi, Bože!** *3x*

*Za vrijeme Šestopsalmja svećenik moli Jutarnje molitve i zatim Veliku ekteniju. Ako nema svećenika molimo:* Gospode, pomiluj! *12x i zatim Aliluja s troparom.*

*S:*

*JUTARNJE MOLITVE*

1. Zahvaljujemo Ti, Gospode Bože naš, jer si nas uzdigao s naših ležaja i jer si ispunio usta naša hvalbenim riječima, da bismo se klanjali i zazivali Tvoje sveto ime. Po Tvojem milosrđu, kojega si uvijek pokazivao prema našem životu, molimo Te: pošalji i sada svoju pomoć onima koji su nazočni pred licem svete slave Tvoje i koji očekuju od Tebe obilje milosti. Onima koji Ti sveudilj služe u strahopoštovanju i ljubavi dopusti da hvale i slave neizrecivu Tvoju dobrotu.

Uzglas: Jer Tebi pripada svaka slava, čast i klanjanje: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

2. Od noći do jutra duhom svojim Tebe tražim, Bože naš, jer zapovijedi Tvoje svjetlost su na zemlji. Nauči nas bogobojazno vršiti pravednost i svetost Tvoju, jer Tebe slavimo kao istinskoga Boga našega. Prigni uho svoje i usliši nas i spomeni se, Gospode, po imenu svih nazočnih i koji se s nama mole, i spasi ih po svojoj moći. Blagoslovi pučanstvo svoje i posveti baštinu svoju, udijeli mir svijetu svojemu, svojim Crkvama, svećenicima, vrhovništvu našem i svemu narodu svojemu.

Uzglas: Jer se slavi sveto i slavno i veličanstveno ime Tvoje: Oca i Sina i Svetog Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

3. Od noći do jutra duhom svojim Tebe tražim, Bože naš, jer zapovijedi su Tvoje svjetlost. Nauči nas, Bože, pravednosti svojoj, zapovijedima svojim i uredbama svojim. Prosvijetli oči našega razuma da nikada ne usnemo u smrtnome grijehu, ukloni od srdaca naših svaku tminu, daruj

nam sunce pravde, život naš sačuvaj nepovrijeđenim pečatom svojega Svetoga Duha, korake naše upravljaj na put mira. Udijeli nam radosno gledati zoru i dan da Ti upravimo jutarnje molitve.

Uzglas: Jer Tvoja je vlast i kraljevstvo i moć i slava: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

4. Vladaru, Bože sveti i nedokučivi koji si rekao da svjetlost svijetli u tami, i koji si nam dopustio odmor u noćnom snu, i koji si nas probuđene uzdigao da slavimo i da se molimo Tvojoj dobroti, a potaknuti vlastitim milosrđem, primi nas koji Ti se i sada klanjamo i koji Ti prema moći svojoj zahvaljujemo, i daruj nam sve što Te molimo za naše spasenje, učini nas sinovima svjetla i dana, i baštinicima Tvojih vječnih dobara. Spomeni se, Gospode, u mnoštvu milosrđa svojega, i svega naroda svojega, i nazočnih koji se s nama mole, i sve braće i sestara naših, bilo na zemlji bilo na moru, ili na bilo kojem mjestu Tvoje vladavine, a potrebiti su Tvojega čovjekoljublja i Tvoje pomoći. Svima podaj obilje svoje milosti da bismo, uvijek ostajući spašeni u tijelu i duši, s pouzdanjem slavili Tvoje čudesno i blagoslovljeno ime.

Uzglas: Jer Ti si milosrdan i čovjekoljubivi Bog i Tebi iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

5. Riznico dobara, vječni Izvore, Oče Sveti, Čudotvorče, Svemogući i Svevladaru: svi Ti se klanjamo i svi Te molimo zazivajući Tvoju milost i Tvoje milosrđe, kao pomoć i zaštitu u nevolji svojoj. Spomeni se, Gospode, slugu svojih, primi od svih nas jutarnje molitve poput kada pred lice svoje, i nikoga od nas ne odbaci, nego nas sve obaspi svojim smilovanjem. Spomeni se, Gospode, onih koji bdiju i koji pjevaju na slavu Tebi i Tvojemu jedinorođenome Sinu i Bogu našemu, i Tvojemu Svetomu Duhu: budi im pomoćnik i zaštitnik, i molitve im primi na svoj nebeski i duhovni žrtvenik.

Uzglas: Jer Ti si Bog naš, Tebi dajemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

6. Zahvaljujemo Ti, Gospode, Bože spasenja našega, jer sve činiš na dobrobit našega života da bismo vazda gledali u Tebe, Spasitelja i Dobročinitelja duša naših, jer si nam protekle noći udijelio odmor, jer si nas probuđene uzdigao s naših ležaja i postavio nas da se klanjamo Tvojemu časnom imenu. Stoga Te molimo, Gospode, udijeli nam milost i snagu da bismo bili sposobni vrsno Ti pjevati i neprestano Ti se moliti, zaslužujući uz pomoć Krista Tvojega, sa strahopoštovanjem i bogobojaznošću, spasenje. Spomeni se, Gospode, i onih koji Ti noću vapiju, usliši ih i smiluj im se, i satri pod njihovim nogama nevidljive i nasrtljive neprijatelje.

Uzglas: Ti si kralj mira i spasitelj naših duša: Tebi dajemo slavu, Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

7.Bože i Oče Gospoda našega Isusa Krista, koji si nas uzdigao s naših ležaja i koji si nas sabrao u vrijeme molitve: podaj nam milost da otvorimo svoja usta i primi naše zahvaljivanje, koje Ti upućujemo prema mogućnosti. Nauči nas pravilima svojim, jer mi ne znamo kako treba moliti, ako nas Ti, Gospode, ne budeš vodio svojim Svetim Duhom. Zato Te molimo, ako smo što od ovoga časa i sagriješili riječju, ili djelom, ili mišlju, hotimice ili nehotice, odriješi, otpusti, oprosti, jer ako se, Gospode, grijeha budeš spominjao, Gospode, tko će opstati? Ali u Tebe je oproštenje! Ti si jedini svet, pomoćnik, moćni, zaštitnik našega života i samo za Tebe i zauvijek je naše zahvaljivanje.

Uzglas: Neka je blagoslovljena i slavljena vlast kraljevstva Tvojega: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

8.Gospode Bože naš! Ti si od nas udaljio pospanost i po svetom pozivu sve si nas prizvao da i noću uzdižemo ruke naše i da Ti zahvaljujemo zbog pravednih Tvojih odluka: primi naše molbenice, naše prošnje i naše bogoštovanje. Udijeli nam, Bože, postojanu vjeru, neprolaznu nadu, iskrenu ljubav. Blagoslovi naše ulaske i izlaske, blagoslovi naše djelovanje i posao, naše riječi i želje. Daj nam da dočekamo početak dana hvaleći, pjevajući, blagoslivljajući i klanjajući se Tvojoj dobroti neizrecive Tvoje moći.

Uzglas: Jer se blagoslivlje presveto ime Tvoje i slavi kraljevstvo Tvoje: Oca i Sina i Svetoga Duha, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

9.Gospode Bože naš, koji preko obraćenja daješ oproštenje, i koji si nam za uzor priznanja grijeha, pokazao oprosnu pokoru proroka Davida. Ti sam Vladaru, smiluj nam se po velikom milosrđu svome, i po velikom smilovaju izbriši naše bezakonje, jer grijeh u koji smo upali velik je. Tebi, samom Tebi, Gospode, kojemu je znano sve što je skriveno i tajno u čovjekovom srcu, i koji jedini imaš vlast opraštati grijehe, mi smo zgriješili.

A stvorivši u nama čisto srce i učvrstivši nas duhom spremnim i vrativši nam radost svoga spasenja, ne odbaci nas od lica svojega. Dopusti nam, jer si dobar i čovjekoljubiv, da Ti prinosimo, sve do posljednjeg našeg izdisaja, žrtvu pravednosti i prinos na tvojim žrtvenicima.

Uzglas: Milošću i milosrđem i čovjekoljubljem Tvoga jedinorođenoga Sina s kojim si blagoslovljen, s presvetim i dobrim i životvornim tvojim Duhom, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

10. Bože, Bože naš, koji si podložio umne i duhovne moći svojoj volji, molimo Te i prosimo: primi naš hvalospjev što Ti ga prema našoj moći upućujemo sa svim stvorenjima i obdari nas obiljem darova dobrote svoje. Pred Tobom se prigiba svako koljeno nebesnika, zemnika i podzemnika i svaki duh i stvorenje slavi nedokučivu Tvoju slavu. Ti si jedini pravi Bog i bogat milosrđem.

Uzglas: Jer Tebe hvale sve nebeske moći i Tebi iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

11. Hvalimo, slavimo, blagoslivljamo i zahvaljujemo Ti, Bože otaca naših, jer si rastjerao mrak noći i ponovno nam pokazao danju svjetlost. Molimo Tvoju dobrotu: oprosti nam naše grijehe i primi našu molitvu, po svojem velikom milosrđu, jer se utječemo Tebi, milosrdnome i svemogućem Bogu. Daj da u srcima našim zasja istinsko sunce Tvoje pravednosti, prosvjetli naš razum i očuvaj sve naše osjećaje da bismo, hodeći dostojanstveno kao po danu putevima zapovijedi Tvojih, postigli život vječni. U Tebi je izvor životni, daj da budemo dostojni uživati Tvoje nedokučivo svjetlo.

Uzglas: Jer Ti si Bog naš i Tebi slavu iskazujemo: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.

*VELIKA EKTENIJA*

S: U miru Gospodu se pomolimo.

N: Gospode, pomiluj!

Za višnji mir i spasenje naših duša, Gospodu se pomolimo.

Za mir svega svijeta, za postojanost svetih Božjih Crkvi i za jedinstvo sviju, Gospodu se pomolimo.

Za ovaj sveti hram i sve one koji s vjerom, pobožnošću i strahom Božjim ulaze u njega, Gospodu se pomolimo.

Za svetoga sveopćeg Prvosvećenika našega *(ime),*Papu Rimskoga, Gospodu se pomolimo.

Za preuzvišenoga nadbiskupa i metropolitu našega gospodina *(ime),* za bogoljubnog ordinarija našega gospodina *(ime),* za časno svećenstvo, u Kristu đakonstvo, za sav kler i narod, Gospodu se pomolimo.

Za pretpostavljene vlasti naše i za svu vojsku, Gospodu se pomolimo.

Za ovaj grad, (*ili* za ovo mjesto, *ili* za ovu svetu obitelj), za svaki grad, kraj i za one koji vjerom u njima žive, Gospodu se pomolimo.

Za pogodno vrijeme, za obilje zemaljskih plodova i za mirna vremena, Gospodu se pomolimo.

Za one koji plove, putuju (i lete), za bolesnike, patnike, uznike i za njihovo spasenje, Gospodu se pomolimo.

Da se oslobodimo od svake bijede, srdžbe i nevolje, pomolimo se Gospodu.

Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću.

Spomeniuvši presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu Vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevicu Mariju, sa svima svetima, sami sebe i sav svoj život Kristu Bogu predajmo.

N: Tebi, Gospode!

Jer Tebi dolikuje svaka slava, čast i klanjanje: Ocu i Sinu i Svetom Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: Amin.

*ALILUJA I TROPAR*

**Aliluja, aliluja, aliluja!**

**Od noći do jutra duhom svojim u sebi Te tražim, jer zapovijedi Tvoje, Bože, svjetlost su na zemlji. Aliluja…**

**Učite se pravdi, stanovnici kruga zemaljskoga. Aliluja…**

**Gospodnja je ruka podignuta na neposlušan narod, propast će svi dušmani. Aliluja…**

**Umnoži nevolje onima koji se hvastaju, Gospode, i kazni zemaljske mogućnike. Aliluja…**

Tropar, gl. 8.: *(triput)*

**Kad su slavni učenici na večeri pranjem nogu bili prosvijetljeni, tada je nečasni Juda, srebroljubljem zaveden, bio omračen. I on predade sucima bezakonja Tebe, pravednoga Suca. Gledaj ljubitelja bogatstva koji se je radi njega objesio. Izbjegavaj nezasitnu dušu, koja se usuđuje počiniti nešto slično protiv Učitelja! Slava Tebi, Gospode, koji si prema svima dobar** *3x.*

*Prije svakog Evanđelja:* **Slava muci tvojoj, Gospode!**

*Poslije svakog Evanđelja :* **Slava veletrpljenju tvojemu, Gospode!**

Prvo Evanđelje: Iv 13,31- 18,1

(*Skraćeno Iv 13, 31-35; 16, 32-22)*

Pošto Juda iziđe, reče Isus: "Sada je proslavljen Sin Čovječji i Bog se proslavio u njemu! Ako se Bog proslavio u njemu, i njega će Bog proslaviti u sebi, i uskoro će ga proslaviti! Dječice, još sam malo s vama. Tražit ćete me, ali kao što rekoh Židovima, kažem sada i vama: kamo ja odlazim, vi ne možete doći. Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge. Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge." Evo dolazi čas i već je došao: raspršit ćete se svaki na svoju stranu i mene ostaviti sama. No ja nisam sam jer Otac je sa mnom. To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite - ja sam pobijedio svijet!

Antifon 1. gl. 8.

**Podigoše se knezovi narodni protiv Gospoda i Pomazanika njegova!**

**Riječima bezbožnim optužuju me, Gospode, Gospode, ne ostavi me!**

**Iznesimo pred Krista naše čiste osjećaje i kao njegovi prijatelji duše svoje za nj založimo i ne gušimo se životnim brigama poput Jude već u odajama našim zavapimo: Oče naš koji jesi na nebesima, izbavi nas od Zloga!**

**Slava, I sada:**

**Rodila si kao Djeva muža ne upoznavši i ostala si Djevom kao neudana Majka, Bogorodice Marijo: Moli Krista, Boga našega, da se spasimo!**

Antifon 2. gl. 6.

**Hita Juda bezbožnim pismoznancima, i pita ih: Što ćete mi dati, i ja ću vam ga predati? A među njima koji se dogovarahu ti sâm si nevidljivo stajao, suglašavajući se. Poznavaoče srdaca, poštedi duše naše.**

**Poslužimo Bogu milošću kao Marija na večeri i ne gajimo srebroljublja poput Jude, da vazda s Kristom Bogom budemo.**

**Slava, I sada:**

**Onoga koga si neizrecivo rodila, Djevo, neprestano kao Čovjekoljupca moli da spasi od nevolja one koji se tebi utječu.**

Antifon 3. gl. 2.

**Kada si, Gospode, uskrisio Lazara, židovska su ti djeca klicala: Hosana!, Čovjekoljupče, a bezakonik Juda ne htjede to shvatiti.**

**Ivanu koji je upitao: Gospode, tko je taj koji će te izdati? – pokazao si kruhom, a Juda bezakonik ne htjede razumijeti.**

**Gospode, za trideset srebrnika i lažnog cjelova, Židovi su te htjeli ubiti, a bezakonik Juda ne htjkede razumijeti.**

**Kod pranja nogu, Kriste Bože, učenicima si svojim svjetovao: Ovako činite kao što vidite! Ali bezakonik Juda ne htjede to razumijeti.**

**Bdijte i molite da ne upadnete u napast – govorio si svojim učenicima, Bože naš, a bezakonik Juda ne htjede to razumijeti.**

**Slava, I sada:**

**Spasi, od zla svoje sluge, Bogorodice, jer se odmah poslije Boga svi u tebe uzdamo kao nerazorivoj tvrđavi i zagovornici.**

Sjedalan, gl. 7.:

**Kada si na večeri gostio učenike svoje, znajući za dogovorenu izdaju, razotkrio si Judu, znajući da se neće popraviti. Htio si da svi**

**razumiju da se dragovoljno predaješ, kako bi svijet oteo Neprijatelju. Velemučeni Gospode, slava tebi!**

Drugo Evanđelje: Iv 18,1-28

U ono vrijeme zaputi se Isus sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Ondje bijaše vrt u koji uđe Isus i njegovi učenici. A poznavaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu često sastajao sa svojim učenicima. Juda onda uze četu i od svećeničkih glavara i farizeja sluge te dođe onamo sa zubljama, svjetiljkama i oružjem. [4] Znajući sve što će s njim biti, istupi Isus naprijed te ih upita: "Koga tražite?" Odgovore mu: "Isusa Nazarećanina." Reče im Isus: "Ja sam!" A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče: "Ja sam!" - oni ustuknuše i popadaše na zemlju. Ponovno ih tada upita: "Koga tražite?" Oni odgovore: "Isusa Nazarećanina." Isus odvrati: "Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu" - da se ispuni riječ koju reče: "Ne izgubih ni jednoga od onih koje si mi dao." A Šimun Petar isuče mač koji je imao uza se pa udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato Isus reče Petru: "Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?" Tada četa, zapovjednik i židovski sluge uhvatiše Isusa te ga svezaše. Odvedoše ga najprije Ani jer on bijaše tast Kajfe, velikoga svećenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove: "Bolje da jedan čovjek umre za narod." Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi učenik. Taj učenik bijaše poznat s velikim svećenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga svećenika. Petar osta vani kod vrata. Tada taj drugi učenik, znanac velikoga svećenika, iziđe i reče vratarici te uvede Petra. Nato će sluškinja, vratarica, Petru: "Da nisi i ti od učenika toga čovjeka?" On odvrati: "Nisam!" A stajahu ondje sluge i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar i grijao se. Veliki svećenik zapita Isusa o njegovim učenicima i o njegovu nauku. Odgovori mu Isus: "Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam im govorio. Oni eto znaju što sam govorio." Na te njegove riječi jedan od nazočnih slugu pljusne Isusa govoreći: "Tako li odgovaraš velikom svećeniku?" Odgovori mu Isus: "Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?" Ana ga zatim posla svezana Kajfi, velikom svećeniku. Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Rekoše mu: "Da nisi i ti od njegovih učenika?" On zanijeka: "Nisam!" Nato će jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga komu je Petar bio odsjekao uho: "Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?" I Petar opet zanijeka, a pijetao odmah zapjeva. Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati Pashu.

Antifon 4. gl. 5.

**Danas Juda odbacuje Učitelja i prihvaća đavla, zaslijepivši se strašću srebroljublja i odlazi od svjetla u tamu. Jer što može vidjeti onaj koji je prodao Svjetlo za trideset srebrnika? No, Onaj koji je muku podnio za sav svijet, nama je zasjao i Njemu zavapimoa: Gospode koji si podnio muku i sažalio se nad ljudima, slava tebi!**

**Danas se Juda pravio pobožnim i ostaje bez milosti, te bivši učenik postaje izdajnik! U običnom cjelovu skriva likavstvo i Vladarevoj ljubavi bezdušno pretpostavlja trideset srebrnika postajući vođom vijeću bezakonika. A mi proslavimo Krista u kome imamo spasenje.**

Gl. 1. **Kao braća u Kristu stjecimo bratoljublje a ne neljubaznost prema bližnjima da ne budemo osuđeni kao nemilosrdni sluga poradi novaca i kao Juda koji se raskajao a ništa nije iskoristio.**

**Slava, I sada:**

**Preslavno o tebi posvuda zbore kako si tijelom začela Svestvorca, opjevana i djevičanska Bogorodice Marijo.**

Antifon 5. gl. 6.

**Učenik se pogađao za cijenu Učitelja i za trideset srebrnika prodao Gospoda, predajući ga na smrt bezakonicima izdajničkim poljupcem.**

**Danas Stvorac neba i zemlje svojim učenicima govoraše: Došao je čas i stiže Juda koji me izdaje! Nemojte me se odreći vidjevši me na križu između dva razbojnika jer stradavam kao čovjek a spašavam kao Čovjekoljubac one koji u me vjeruju.**

**Slava, I sada:**

**Djevice, koja si neizrecivo začela i u punini vremena rodila Stvoritelja svoga, moli ga za spasenje duša naših.**

Antifon 6. gl. 7.

**Danas Juda bdije da izda Gospoda, predvječnoga Spasitelja svijeta, koji je s pet hljebova nasitio mnoštvo. Danas se bezakonik odriče Učitelja; on, bivši učenik, izdaje Vladara i za srebro prodade Onoga koji je manom nasitio čovjeka.**

**Danas Židovi na križ prikovaše Gospoda koji je štapom more razdvojio i kroz pustinju ih proveo! Danas kopljem probodoše rebra Onoga koji je radi njih kaznama ranjavao Egipat, te žučem napojiše Onoga koji im je manu za hranu slao.**

**Gospode, dragovoljno si došao trpjeti i svojim si učenicima prigovorio: Ako ne možete sa mnom jedan sat probdjeti, kako onda kažete da ćete za mene dati život svoj? Pogledajte Judu kako ne**

**spava, već bdije kako bi me predao bezakonicima. Ustanite i molite da me se tko ne odrekne gledajući me raspetoga na križu! Velemučeni Gospode, slava tebi!**

**Slava, I sada:**

**Raduj se, Bogorodice, jer si Onoga kojega ni nebesa ne mogu obuhvatiti u utrobu smjestila. Raduj se, Djevice, o kojoj su propovjedali proroci, jer po tebi nam je Emanuel zasjao. Raduj se, Majko Krista Boga!**

Sjedalan, gl. 7.:

**Koji je bio uzrok, Judo, da si postao izdajicom Spasitelja? Zar te je On isključio iz zajednice apostola, ili ti je možda oduzeo dar iscjeljivanja? Je li te odbacio od stola kada je s ostalima večerao? Ili, opravši ostalima noge, tvoje prezre? Kolika si dobra zaboravio? Eto, pokazala se tvoja nezahvalnost dok se naviješta Njegovo neizmjerno veletrpljenje i velika milost.**

Treće Evanđelje: Mt 26,57-75

U ono vrijeme vojnici uhvatiše Isusa i odvedoše ga velikomu svećeniku Kajfi, kod kojega se sabraše pismoznanci i starješine. A Petar je išao za njim izdaleka do dvora velikog svećenika; i ušavši unutra, sjedne sa stražarima da vidi svršetak. A glavari svećenički i cijelo Vijeće tražili su kakvo lažno svjedočanstvo protiv Isusa da bi ga mogli pogubiti. Ali ne nađoše premda pristupiše mnogi lažni svjedoci. Napokon pristupe dvojica i reknu: „Ovaj reče: ‚Mogu razvaliti Hram Božji i za tri dana ga sagraditi.'“ Usta nato veliki svećenik i reče mu: "Zar ništa ne odgovaraš? Što to ovi protiv tebe svjedoče?" Isus je šutio. Reče mu veliki svećenik: "Zaklinjem te Bogom živim: Kaži nam jesi li ti Krist, Sin Božji?" Reče mu Isus: "Ti kaza! Štoviše, kažem vam: Odsada ćete gledati Sina Čovječjega gdje sjedi zdesna Sile i dolazi na oblacima nebeskim." Nato veliki svećenik razdrije haljine govoreći: "Pohulio je! Što nam još trebaju svjedoci! Evo, sada ste čuli hulu! Što vam se čini?" Oni odgovoriše: "Smrt zaslužuje!" Tada su mu pljuvali u lice i udarali ga, a drugi ga pljuskali govoreći: "Proreci nam, Kriste, tko te udario?" A Petar je sjedio vani u dvorištu. I pristupi mu jedna sluškinja govoreći: "I ti bijaše s Isusom Galilejcem." On pred svima zanijeka: "Ne znam što govoriš." Kad iziđe u predvorje, spazi ga druga i kaže nazočnima: "Ovaj bijaše s Isusom Nazarećaninom." On opet zanijeka sa zakletvom: "Ne znam toga čovjeka." Malo zatim nazočni pristupiše Petru i rekoše: "Doista, i ti si od njih! Ta govor te tvoj izdaje!" On se tada stane zaklinjati i preklinjati: "Ne znam toga čovjeka." I odmah se oglasi pijetao. I spomenu se Petar riječi koju mu Isus reče: "Prije nego se pijetao oglasi, triput ćeš me zatajiti." I iziđe te gorko zaplaka.

Antifon 7. gl. 8.

**Gospode, dok si trpio, govorio si bezakonicima koji su te uhitili: Ako ste i udarili pastira i rastjerali dvanaest ovaca, mojih učenika, mogao sam prizvati više od dvanaest legija anđela. No, ja mnogo trpim kako bi se ispunilo sve ono neotrkiveno i tajno, što sam vam navijestio preko proroka svojih. Gospode, slava tebi!**

**Petar koji se tri puta odrekao, razumio je odmah što mu bî rečeno i prinese zato ti suze pokajanja: Bože, očisti me i spasi!**

**Slava, I sada:**

**Kao spasonosna vrata i ugodni raj, i oblak vječne svjetlosti, slavimo istinsku svetu Djevu, govoreći joj: Raduj se!**

Antifon 8. gl. 2.

**Recite, bezakonici, što ste čuli od Spasa našega? Nisam li vam izložio zakon i nauk proroka? Kako ste se drznuli Pilatu predati Boga-Riječ koja je od Boga došlo, Izbavitelja duša naših.**

**Neka se razapne! – vikahu oni koji neprestano uživahu tvoje darove, te iznudiše zločinca umjesto dobrotvora, ubojice pravednika! A ti si Kriste šutio, podnoseći njihovu surovost, jer si htio umrijeti i spasiti nas kao Čovjekoljubac.**

**Slava, I sada:**

**Budući nemamo smjelosti zbog mnoštva grijha naših, ti Bogorodice moli od tebe rođenoga za spasenje naše.**

Antifon 9. gl. 3.

**Odrediše trideset srebrnika kao cijenu procijenjenoga, kojega su procijenili neki od sinova Izraelovih. Bdijte i molite da ne upadnete u napast, jer duh je voljan, ali je tijelo slabo! Zato bdijte!**

**Žuč mi za hranu dadoše i u žeđi me mojoj octom napojiše. A ti, Gospode, podigni me i ja ću im uzvratiti.**

**Slava, I sada:**

**Mi koji od neznabožaca potječemo, tebi pjevamo, čista Bogorodice, jer si rodila Krista Boga našega koji je po tebi ljude od prokletstva izbavio.**

Sjedalan. gl. 8.:

**Gospode, kako se to Juda, tvoj nekadašnji učenik drznuo tebe izdati? Uzevši lukavu udjela u večeri, kao izdajnik i nepravednik je otišao svećenicima i kazao im: Što ćete mi dati i ja ću vam predati onoga koji je srušio zakon i subotu oskvrnuo? Velemučeni Gospode, slava tebi!**

Četvrto Evanđelje: Iv 18,28-19,16

U ono vrijeme odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati pashu. Pilat tada iziđe pred njih i upita: "Kakvu tužbu iznosite protiv ovoga čovjeka?" Odgovore mu: "Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi." Reče im nato Pilat: "Uzmite ga vi i sudite mu po svom zakonu." Odgovoriše mu Židovi: "Nama nije dopušteno nikoga pogubiti" - da se ispuni riječ Isusova kojom je označio kakvom mu je smrću umrijeti. Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga: "Ti li si židovski kralj?" Isus odgovori: "Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?" Pilat odvrati: "Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?" Odgovori Isus: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde." Nato mu reče Pilat: "Ti si dakle kralj?" Isus odgovori: "Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas." Reče mu Pilat: "Što je istina?" Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reče im: "Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je običaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoćete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?" Povikaše nato opet: "Ne toga, nego Barabu!" A Baraba bijaše razbojnik. Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: "Zdravo kralju židovski!" I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im: "Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice." Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže: "Evo čovjeka!" I kad ga ugledaše glavari svećenički i sluge, povikaše: "Raspni, raspni!" Kaže im Pilat: "Uzmite ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice." Odgovoriše mu Židovi: "Mi imamo Zakon i po Zakonu on mora umrijeti jer se pravio Sinom Božjim." Kad je Pilat čuo te riječi, još se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu: "Odakle si ti?" No Isus mu ne dade odgovora. Tada mu Pilat reče: "Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?" Odgovori mu Isus: "Ne bi imao nada mnom nikakve vlasti da ti nije dano odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi." Od tada ga je Pilat nastojao pustiti. No Židovi vikahu: "Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru. Tko se god pravi kraljem, protivi se caru." Čuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Litostrotos - Pločnik, hebrejski Gabata - a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure - i kaže Židovima: "Evo kralja vašega!" Oni na to povikaše: "Ukloni! Ukloni! Raspni ga!" Kaže im Pilat: "Zar kralja vašega da razapnem?" Odgovoriše glavari svećenički: "Mi nemamo kralja osim cara!"

Antifon 10. gl. 6.

**Onaj koji se odjeva svjetlošću kao haljinom, stajaše na sudu gol i udarce po obrazu primi od ruku koje je stvorio. Bezakonički narod pribio je na križ Gospoda slave. Razdera se tada hramski zastor i sunce pomrča, ne mogavši gledati osramoćena Boga pred kojim sve strepi. Njemu se poklonimo!**

**Učenik se odrekao a razbojnik zavapio: Spomeni me se, Gospode, u kraljevstvu svome!**

**Slava, I sada:**

**Podaj svijetu mir, Gospode, koji si poradi slugu svojih izvolio uzeti tijelo od Djevice, da te složno slavimo, Čovjekoljupče!**

Antifon 11. gl. 6.

**Za dobro koje si učinio Židovskom narodu, osudiše te na raspeće, Kriste, napojiše te žuči i octom. Daj im, Gospode, po djelima njihovim, jer nisu shvatili tvoje poniženje.**

**Izdaja nije bila dovoljna, sinovima Židovskim, Kriste, već su mahali svojim glavama, prinoseći ti hule i ruganje. Daj im, Gospode, po djelima njihovim, jer nisu razumjeli nauma tvoga.**

**Ni zemlja koja se potrese, ni kamenje koje se raspdaše, ni zastor hramski, pa ni ustajanje mrtvih ne urazumiješe Židove. Daj im, Gospode, po djelima njihovim, jer uzaludne stvari protiv tebe smišljahu.**

**Slava, I sada:**

**Upoznali smo Boga od tebe rođenoga, Bogorodice Djevo, jedin čista, jedina blagoslovljena: Stoga te neprestano pjevajući veličamo.**

Antifon 12. gl. 8.

**Ovako govori Gospod Židovima: Puče moj, što učinih tebi, ili u čem ožalostih tebe? Slijepima tvojim svjetlost očiju vratih, gubavce tvoje očistih, čovjeka koji ležaše na odru podigoh. Puče moj, što učinih tebi i čime si mi uzvratio? Umjesto mane žuč, umjesto vode ocat, umjesto ljubavlji na križ me pribiste! Neću više podnositi, već ću potzvati moje narode neznabožačke i oni će me proslaviti s Ocem i Duhom i ja ću ih obdariti životom vječnim!**

**Danas se razdrije zastor Hrama da bezakonike razobliči i sunce svoje zrake sakri gledajući Vladara kako se razapinje.**

**Zakonoznanci Izraelovi, Židovi i farizeji, zbor apostola vam dovikuje: Evo Hrama kojeg ste porušili! Evo Jaganjca kojega ste razapeli i u grob položili! No, On svojom snagom uskrsnu! Ne**

**zavaravajte se, Židovi, On je onaj koji vas je u moru spasio i u pustinji nahranio. On je život, svjetlo i mir svijeta!**

**Slava, I sada:**

**Raduj se, vrata Kralja slave, kroz koja je jedino Svevišnji prošao i zapečaćena ostavio na spasenje duša naših.**

Sjedalan, gl. 8.:

**Kada si stajao pred Kajfom, Bože, i bio predan Pilatu, Suče, sile su se nebeske od straha pomaknule. Da spasiš čovječanstvo, Bezgrješni, bio si uzdignut na drvo između dvojice razbojnika, i među bezakonike bio ubrojen. Milosrdni Gospode, slava tebi!**

Peto Evanđelje: Mt 27, 3-32

U ono vrijeme kada Juda, njegov izdajica, vidje da je Isus osuđen, pokaja se i vrati trideset srebrnjaka glavarima svećeničkim i starješinama govoreći: "Sagriješih predavši krv nedužnu!" Odgovoriše: "Što se to nas tiče? To je tvoja stvar!" I bacivši srebrnjake u Hram, ode te se objesi. Glavari svećenički uzeše srebrnjake i rekoše: "Nije dopušteno staviti ih u hramsku riznicu jer su krvarina." Posavjetuju se i kupe za njih lončarovu njivu za ukop stranaca. Stoga se ona njiva zove "Krvava njiva" sve do danas. Tada se ispuni što je rečeno po proroku Jeremiji: Uzeše trideset srebrnjaka - cijenu Neprocjenjivoga kojega procijeniše sinovi Izraelovi - i dadoše ih za njivu lončarovu kako mi naredi Gospod. Dovedoše dakle Isusa pred upravitelja. Upita ga upravitelj: "Ti li si kralj židovski?" On odgovori: "Ti kažeš." I dok su ga glavari svećenički i starješine narodne optuživale, ništa nije odgovarao. Tada mu reče Pilat: "Ne čuješ li što sve protiv tebe svjedoče?" I ne odgovori mu ni na jednu riječ te se upravitelj silno čudio. A o Blagdanu upravitelj je običavao svjetini pustiti jednoga uznika, koga bi već htjeli. Tada upravo bijaše u njih poznati uznik zvani Baraba. Kad se dakle sabraše, reče im Pilat: "Koga hoćete da vam pustim: Barabu ili Isusa koji se zove Krist?" Znao je doista da ga predadoše iz zavisti. Dok je sjedio na sudačkoj stolici, poruči nu njegova žena: "Mani se ti onoga pravednika jer sam danas u snu mnogo pretrpjela zbog njega." Međutim, glavari svećenički i starješine nagovore svjetinu da zaište Barabu, a Isus da se pogubi. Upita ih dakle upravitelj: "Kojega od ove dvojice hoćete da vam pustim?" A oni rekoše: "Barabu!" Kaže im Pilat: "Što dakle da učinim s Isusom koji se zove Krist?" Oni će: "Neka se razapne." A on upita: "A što je zla učinio?" Vikahu još jače: "Neka se razapne!" Kad Pilat vidje da ništa ne koristi, nego da biva sve veći metež, uzme vodu i opere ruke pred svjetinom govoreći: "Nevin sam od krvi ove! Vi se pazite!" Sav narod nato odvrati: "Krv njegova na nas i na djecu našu!" Tada im pusti Barabu, a Isusa, izbičevana, preda da se razapne. Onda vojnici upraviteljevi uvedoše Isusa u dvor upraviteljev i

skupiše oko njega cijelu četu. Svukoše ga pa zaogrnuše skrletnim plaštem. Spletoše zatim vijenac od trnja i staviše mu na glavu, a tako i trsku u desnicu. Prigibajući pred njim koljena, izrugivahu ga: "Zdravo, kralju židovski!" Onda pljujući po njemu, uzimahu trsku i udarahu ga njome po glavi. Pošto ga izrugaše, svukoše mu plašt, obukoše mu njegove haljine pa ga odvedoše da ga razapnu. Izlazeći nađu nekoga čovjeka Cirenca, imenom Šimuna, i prisile ga da mu ponese križ.

Antifon 13. gl. 6.

**Mnoštvo Židova, Gospode, izmoli od Pilata da te razapnu, jer ne našavši na tebi krivice, oslobodiše opakog Barabu, a tebe pravednoga osudiše, primivši na sebe prokletstvo svetogrdnoga ubojstva. Podaj im Gospode, plaću njihovu jer uzaludne stvare smišljahu protiv tebe.**

**Onoga od koga sve strahuje i drhti a kojega svaki jezik slavi, Krista – Božju Silu i Božju Premudrost, svećenici ošamariše i žučju napojiše. A on htjede sve pretrpjeti da nas krvlju svojom spasi od bezakonja naših kao Čovjekoljubac.**

**Slava, I sada:**

**Bogorodice koja si po riječi iznad svakog razuma rodila Stvoritelja svoga, moli ga da spasi duše naše.**

Antifon 14, gl. 8.

**Gospode, koji si za suputnika primio razbojnika koji ruke krvlju uprlja, njemu i nas pribroji jer si dobar i čovjekoljubiv.**

**Razbojnik na križu tihi glas izusti ali veliku vjeru nađe i u trenutku se spasi, te prvi otvori rajska vrata i uđe! Gospode, koji si primio njegovo pokajanje, slava tebi!**

**Slava, I sada:**

**Raduj se, ti koja si po anđeli primila začela svijeta! Raduj se, koja si rodila Stvoritelja sv oga i Gospoda! Raduj se koja si bila dostojna biti Božjom Majkom!**

**Sada svećenik IZNOSI KRIŽ S RASPETIM iz svetišta i, naglas pjevajući tropar:* Danas na drvetu visi... *kojega zatim pjevači s narodom ponavljaju.*

Antifon 15. gl. 6.

**Danas na drvetu visi Onaj koj je utvrdio zemlju nad vodama!** *(Triput).* **Trnovim je vijencem ovjenčan, Onaj koj je Kralj anđela! Za porugu je skrletom ogrnut Onaj koji nebo oblacima prekriva. Udarce prima Onaj koji je Adama u Jordanu oprao! Čavlima biva pribijen Zaručnik Crkve, i kopljem proboden Sin Djevice.**

**Klanjamo se muci tvojoj, Kriste!** *Triput.*
**Pokaži nam i slavno uskrsnuće svoje!**

**Ne svetkujmo kao Židovi jer žrtvovana je za nas Pasha naša – Krist! Nego, očistimo se od svake nečistoće i iskreno se njemu pomolimo: Uskrsli Gospode, spasi nas kao Čovjekoljubac!**

**Križ je tvoj, Gospode, život i zaštita narodu tvome. Uzdajući se u njega, tebi, raspeti Bože naš, pjevamo: Pomiluj nas!**

**Slava, I sada:**

**Kada te je, Kriste, ona koja te je rodila ugledala na križu raspeta, zavapila je: Kakvo to strašno otajstvo vidim, Sine moj? Kakvom to smrću umireš, tijelom na drvu pribit, ti koji svima život daješ?**

Sjedalan, gl. 4.:

**Presvetom krvlju svojom si nas otkupio od prokletstva zakona, Gospode! Pribijen na križ i kopljem proboden, na ljude si besmrtnost izlio. Spasitelju naš, slava tebi!**

Šesto Evanđelje: Mk 15,16-32

Vojnici ga odvedu u unutarnjost dvora, to jest u pretorij, pa sazovu cijelu četu i zaogrnu ga grimizom; spletu trnov vijenac i stave mu na glavu te ga stanu pozdravljati: "Zdravo, kralju židovski!" I udarahu ga trskom po glavi, pljuvahu po njemu i klanjahu mu se prigibajući koljena. A pošto ga izrugaše, svukoše mu grimiz i obukoše mu njegove haljine. I izvedu ga da ga razapnu. I prisile nekog prolaznika koji je dolazio s polja, Šimuna Cirenca, oca Aleksandrova i Rufova, da mu ponese križ. I dovuku ga na mjesto Golgotu, što znači Lubanjsko mjesto. I nuđahu mu piti namirisana vina, ali on ne uze. Kad ga razapeše, razdijele među se haljine njegove bacivši za njih kocku - što će tko uzeti. A bijaše treća ura kad ga razapeše. Bijaše napisan i natpis o njegovoj krivici: "Kralj židovski." A zajedno s njime razapnu i dva razbojnika, jednoga njemu zdesna, drugoga slijeva. Prolaznici su ga pogrđivali mašući glavama: "Ej, ti, koji razvaljuješ Hram i sagradiš ga za tri dana, spasi sam sebe, siđi s križa!" Slično i glavari svećenički s pismoznancima rugajući se govorahu jedni drugima: "Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Krist, kralj Izraelov! Neka sad siđe s križa da vidimo i povjerujemo!" Vrijeđahu ga i oni koji bijahu s njim raspeti.

BLAŽENSTVA, gl. 4.

**U kraljevstvu svojem spomeni nas se, Gospode, kada dođeš, u kraljevstvo svoje!**

**Blaženi siromasi duhom, jer njihovo je kraljevstvo nebesko!**

**Blaženi koji tuguju, jer oni će se utješiti!**

**Blaženi krotki, jer oni će baštiniti zemlju!**

**Po drvetu je Adam iz raja iseljen a razbojnik drvom križa u raj uđe. Jer prvi, okusivši, odbaci zapovijed Stvoritelja a ovaj, razapet s tobom, ispovijedi te kao Boga skrivenog. Spomeni se i nas, Spase u kraljevstvu svojem.**

***Blaženi žedni i gladni pravde, jer oni će se nasititi!***

**Bezakonici od učenika kupiše Zakonodavca i Njega kao zakono-prestupnika postaviše pred sudište Pilatovo, vičući: Raspni ovoga koji je onima u pustinji davao manu! A mi, nasljedujući pravednoga razbojnika, s vjerom vapimo: Spomeni nas se, Spase, u kraljevstvu svome!**

***Blaženi milosrdni, jer će postići milosrđe!***

**Mnoštvo bezakonih bogoubojica Židovskoga puka, vikaše mahnito Pilatu, govoreći: Raspni Krista nevinoga, a Barabu nam radije pusti. A mi glasom dobrorazumnog razbojnika Njemu govorimo: Spomeni nas se, Spase, u kraljevstvu svome!**

***Blaženi čisti srcem, jer oni će Boga gledati!***

**Životvorna tvoja rebra, Kriste, poput mudrosnoga raja napaja Crkvu tvoju kao izvor edenski, razdjelivši se otuda kao počelo četiriju Evanđelja, napajajući svijet, donoseći radost stvorenjima i narode vjerno učeći klanjati se kraljevstvu tvome!**

***Blaženi mirotvorci, jer oni će se sinovima Božjim zvati!***

**Radi mene si se dao razapeti, oproštenje da na me istočiš; bio si proboden u rebra da na mene kaplje života izliješ; čavlima si pribijen kako bih po dubini muke tvoje povjerovao u veličinu tvoje moći i vapio ti: Davatelju života, Kriste Spase, slava muci tvojoj i križu!**

***Blaženi progonjeni zbog pravde, jer je njihovo kraljevstvo nebesko!***

**Videći te raspetoga, Kriste, sva tvar uzdrhta i od straha zbog moći tvoje temelji zemlje se pomakoše; svjetila nebeska se sakriše a zastor Hrama se razdere; gore zadrhtaše i kamenje popuca! A vjerni razbojnik s nama tebi, Spase, zavapi: Spomeni me se!**

***Blaženi bili kad vas budu grdili i progonili i svako zlo na vas govorili, lažući na vas poradi mene.***

**Zadužnicu si našu na križu poderao, Gospode, i ubrojen među mrtve svezao si vlastodršca smrti, i uskrsnućem svojim, kojim se prosvijetlismo, od smrtnih okova oslobodio sve, Čovjekoljupče Gospode! Stoga ti vapjemo: Spomeni se i nas, Spase, u kraljevstvu svome!**

***Radujte se i veselite se, jer je velika nagrada vaša na nebesima!***

**Ti koji si na križ podignut, razbio moć smrti i kao Bog izbrisao našu optužnicu, Gospode, i nama koji ti se s vjerom klanjamo podari razbojnikovo pokajanje, jedini Čovjekoljupče, Kriste Bože naš, i koji ti vapijemo: Spomeni se i nas, Spase, u kraljevstvu svome!**

**Slava:**

**Dostojno se molimo, vjerni, jednodušno slavu pjevajući Ocu i Sinu i Duhu Svetomu, jedno Božanstvo koje nesliveno bivstvuje u tri Osobe, jednostavno, nerazdijeljivo i nepristupno, po kojem se oslobađamo od muke paklene.**

**I sada:**

**Zagovor majke tvoje, Kriste, koja te je tijelom bez sjemena rodila kao prava Djevica i poslije poroda ostala bezgrješna, donosimo preda te, Vladaru milostivi, da udijeliš oproštenje grijeha onima koji ti vazda vapiju: Spomeni se i nas, Spase, u kraljevstvu svome.**

Prokimen, gl. 4.

**Razdijeliše među sobom odjeću moju i za haljine moje baciše kocku. - Bože moj, Bože moj, pogledaj na me; zašto si me ostavio?**

Sedmo Evanđelje: Mt 27,33-54

U ono vrijeme dođoše na mjesto zvano Golgota, to jest Lubanjsko mjesto, dadoše mu piti vino sa žuči pomiješano. I kad okusi, ne htjede piti. A pošto ga razapeše, razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocku. I sjedeći ondje, čuvahu ga. I staviše mu ponad glave krivicu napisanu: "Ovo je Isus, kralj židovski." Tada razapeše s njime dva razbojnika, jednoga zdesna, drugoga slijeva. A prolaznici su ga pogrđivali mašući glavama: "Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!" Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajući se, govorahu:"Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa ćemo povjerovati u nj! Tako ga vrijeđahu i s njim raspeti razbojnici. Od šeste ure nasta tama po svoj zemlji - do ure devete. O devetoj uri povika Isus iza glasa: "Eli, Eli, lema sabahtani?" To će reći: "Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?" A neki od nazočnih, čuvši to, govorahu: "Ovaj zove Iliju." I odmah pritrča jedan od njih, uze spužvu, natopi je octom, natakne je na trsku i pruži mu piti. A ostali rekoše: "Pusti da vidimo hoće li doći Ilija da ga spasi." A Isus opet povika iz glasa i ispusti duh. I gle, zavjesa se hramska razdrije odozgor dodolje, nadvoje; zemlja se potrese, pećine se raspukoše, grobovi otvoriše i tjelesa mnogih svetih preminulih uskrsnuše te izađoše iz grobova nakon njegova uskrsnuća, uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. A satnik i oni koji su s njime čuvali Isusa vidješe potres i što se zbiva, silno se prestrašiše i rekoše: "Uistinu, ovaj bijaše Sin Božji!"

*PSALAM 50.*

**Pomiluj me, Bože, po milosrđu svome,***
**po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje!**
**Operi me svega od moje krivice,***
**od grijeha me mojega očisti.**
**Bezakonje svoje priznajem,***
**grijeh je moj svagda preda mnom.**
**Tebi, samom tebi ja sam zgriješio***
**i učinio što je zlo pred tobom:**
**Pravedan ćeš biti kad progovoriš,***
**bez prijekora kada presudiš.**
**Evo, grješan sam već rođen,***
**u grijehu me zače majka moja.**
**Evo, ti ljubiš srce iskreno,***
**u dubini duše učiš me mudrosti.**
**Poškropi me izopom da se očistim,***
**operi me, i bit ću bjelji od snijega!**
**Objavi mi radost i veselje,***
**nek se obraduju kosti satrvene!**
**Odvrati lice od grijeha mojih,***
**izbriši svu moju krivicu!**
**Čisto srce stvori mi, Bože,***
**i duh postojan obnovi u meni!**
**Ne odbaci me od lica svojega***
**i svoga svetog duha ne uzmi od mene!**
**Vrati mi radost svoga spasenja***
**i učvrsti me duhom spremnim.**
**Učit ću bezakonike tvojim stazama,***
**i grješnici tebi će se obraćati.**
**Oslobodi me od krvi prolivene,**
**Bože, Bože, spasitelju moj!***
**Nek mi jezik kliče pravednosti tvojoj.**
**Otvori, Gospode, usne moje,***
**i usta će moja navještati hvalu tvoju.**
**Žrtve ti se ne mile,***
**kad bih dao paljenicu, ti je ne bi primio.**
**Žrtva Bogu duh je raskajan;***
**srce raskajano, ponizno, Bože, nećeš prezreti.**
**U svojoj dobroti milostiv budi Sionu,***
**i opet sagradi jeruzalemske zidine!**
**Tada će Ti biti mile žrtve pravedne, prinosi i paljenice***
**i tad će se prinositi teoci na žrtveniku tvojemu.**

Gospode, pomiluj! *3x. Ili, ako je svećenik:* EKTENIJA*:* Spasi, Bože, narod svoj…

Osmo Evanđelje: Lk 23,32-49

U ono vrijeme vodili su i drugu dvojicu, zločince, da ih s njime pogube. I kada dođoše na mjesto zvano Lubanja, ondje razapeše njega i te zločince, jednoga zdesna, drugoga slijeva. A Isus je govorio: "Oče, oprosti im, ne znaju što čine!" I razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocke. Stajao je ondje narod i promatrao. A podrugivali se i glavari govoreći: "Druge je spasio, neka spasi sam sebe ako je on Krist Božji, Izabranik!" Izrugivali ga i vojnici, prilazili mu i nudili ga octom govoreći: "Ako si ti kralj židovski, spasi sam sebe!" A bijaše i natpis ponad njega: "Ovo je kralj židovski." Jedan ga je od obješenih zločinaca pogrđivao: "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" A drugi ovoga prekoravaše: "Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom? Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on - on ništa opako ne učini." Onda reče: "Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje." A on će mu: "Zaista ti kažem: danas ćeš biti sa mnom u raju!" Bijaše već oko šeste ure kad nasta tama po svoj zemlji - sve do ure devete, jer sunce pomrča, a hramska se zavjesa razdrije po sredini. I povika Isus iza glasa: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!" To rekavši, izdahnu. Kad satnik vidje što se zbiva, stane slaviti Boga: "Zbilja, čovjek ovaj bijaše pravednik!" I kad je sav svijet koji se zgrnuo na taj prizor vidio što se zbiva, vraćao se bijući se u prsa.

KANON TROPJESNEC,
monaha Kozme, gl. 6.

Pjesma 5.

Irmos: **K tebi jutrom hitam koji si iz milosrđa sebe za paloga ponizio a da se nisi izmijenio, i do smrti se povinuo a da muku nisi okusio, Riječi Božja! Daruj mi mir, Čovjekoljupče!**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Opravši noge i očistivši se unaprijed pričešću božanskih tvojih otajstava, Kriste, poslužitelji tvoji s tobom uziđoše sa Siona na veliku Goru Maslinsku, slaveći tebe, Čovjekoljupče!**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Gledajte, prijatelji, i ne bojte se jer sada se bliži čas da me uhvate i ubiju rukama bezakoničkim – rekao si. A vi ćete se svi razbježati i ostaviti mene koji ću vas opet sabrati da propovjedate mene Čovjekoljupca!**

Slava, I sada: **K tebi jutrom hitam...**

Kondak, gl. 8.

**Dođite, proslavimo Onoga koji je radi nas raspet, jer njega vidje Marija na drvu, te govoraše: Ako i raspeće trpiš, ti si Sin i Bog moj!**

Ikos:

**Vidjevši gdje joj Janje odvode na klanje, Marija, majka njegova, pratila ga je s drugim ženama i u svojoj boli vapila: 'Kamo ideš, Dijete moje? Što li tako žuriš? Zar ponovno je svadba u Kani da bi hitao pretvoriti vodu u vino? Trebam li za tobom, Dijete, ili da te čekam? Prozbori mi koju riječ i ne prolazi šutke pored mene, Riječi koja si me neoskvrnutom sačuvala! Jer ti Sin moj i Bog moj!**

Sinaksar:

Na sveti i veliki petak vršimo spomen na svetu i spasonosnu i strašnu muku Gospoda i Boga i Spasa našega Isua Krista koju je dragovoljno radi nas podnio: to jest pljuvanje, bičevanje, šamaranje, ruganje, ismijavanje, skreltnu haljinu, trsku, spužvu, ocat, čavle, koplje i poslije svega toga križ i smrt. Sve se to u petak dogodilo…A treba znati i to da je Gospod razapet šestog dana u tjednu, dakle u petak, jer je šestog dana u početku i čovjek stvoren. No, i u šesti čas dana bio je raspet na križ jer je u tom času, kako se kaže, i Adam, ispruživši ruku, dotakao se zabranjenog drveta i umro. Dolikovalo je naime da u onaj čas u kojem je bio poražen, bude opet i obnovljen. Po nadnaravnom tvom i neizmjernom milosrđu prema nama, Kriste Bože, pomiluj nas. Amin.

Pjesma 8.

Irmos: **Sveti mladići izvrgoše ruglu stup Bogu protivne zlobe, s bezakoničko se vijeće u svom ispraznom naumu podiglo protiv Krista, smišljajući kako da ubije Onoga koji na dlanu život drži i koga sva stvorenja blagoslivljaju, slaveći ga u sve vjekove.**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Otresite pospanost s očnih kapaka i bdijete u molitvi da ne upadnete u napast – rekao si učenicima, Kriste, a osobito Šimunu, jer jačega napada veća napast: Petre, razumi mene, koga sva stvorenja blagoslivljaju i slave u sve vjekove.**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Nikada mi protiv tebe nećže izaći nevaljala riječ sa usana, Vladaru, jer sam s tobom, kao razuman, spreman i umrijeti ako te se i svi drugi odreknu – povika Petar! Jer ni tijelo, ni krv, nego Otac tvoj mi je objavio tebe, koga sva stvorenja blagoslivljaju i slave u sve vjekove.**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Nisi ispitao svu dubinu božanske mudrosti i spoznanja, čovječe, kao ni dubinu mojih sudova – reče Gospod. Budući si, dakle, tjelesan, nemoj se hvaliti jer ćeš se triput odreći meine koga sva stvorenja blagoslivljaju i slave u sve vjekove.**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Brzo ćeš se odreći onoga što si rekao, Šimune Petre. Prići će ti sluškinja i uplašiti te – reče Gospod – ali, gorko zaplakavši ipak ćeš pronaći put do meine milosrdnoga, koga sva stvorenja blagoslivljaju i slave u sve vjekove.**

**Slava, I sada:**

**Sveti mladići izvrgoše...**

*Svećenik:*

Bogorodicu i Majku svijetla pjesmama veličamo!

*HVALOSPJEV BOGORODICE*

**Veliča duša moja Gospoda i kliče duh moj u Bogu mome Spasitelju.**

*Pripjev:* **Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bet povrede Boga-Riječ rodila, kao istinsku Bogorodicu, tebe veličamo!**

---

***Čestnjejšuju heruvim i slavnjejšuju bez sravnenija serafim, bez istljenija Boga Slova roždšuju, suščuju Bogorodicu tja veličajem.***

---

**Što pogleda na neznatnost službenice svoje, odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom.**

***Čestnjejšuju...***

**Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime Njegovo. Od koljena do koljena dobrota je Njegova nad onima koji se Njega boje.**

***Čestnjejšuju...***

**Iskaza snagu mišice svoje, raspršio oholice umišljene. Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne.**

***Čestnjejšuju...***

**Prihvati Izraela, slugu svoga, kako obeća ocima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu dovijeka.**

*Irmos:* ***Čestnjejšuju...***

*Pjesma 9.*

**Pogubna četa bezbožnika i zlobna skupina bogoubojica, tebi je, Kriste, opkolila i kao zločinca odvede tebe, Stvoritelja svega, koga mi veličamo!**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Bezbožnici koji ne razumiješe Zakona i uzalud proročke riječi proučavahu, nepravedno te povedoše, Svevladaru, kao janje na klanje, a mi te veličamo!**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Potaknuti samoubojstvenom zlobom, svećenici i pismoznanci odvedoše njega koji je po svojoj naravi Život i život svemu daje, i predadoše poganima na smrt: Njega mi veličamo!**

**- Slava tebi, Bože naš, slava tebi!**

**Opkoliše te kao čopor pasa, Kralju naš, i po licu te udarahu, ispitujući i lažno svjedočeći na te, a ti si sve podnio da bi sve spasio!**

Slava, I sada: ***Česnjejšuju....***

Gospode, pomiluj. *3x.Ili, ako je svećenik:*

MALA EKTENIJA, *uzglasom:* Jer Tebe hvale sve sile nebeske i Tebi slavu uznosimo, Ocu…

Svjetilan, gl. 2.

**Mudroga si razbojnika ovoga dana učinio dostojnim raja, Gospode; i mene drvom križa prosvijetli, i spasi me.** *Triput.*

Deveto Evanđelje: Iv 19,25-37

U ono vrijeme uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: "Ženo! Evo ti sina!" Zatim reče učeniku: "Evo ti majke!" I od toga časa uze je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče: "Žedan sam." A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoše na izopovu trsku spužvu natopljenu octom pa je primakoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče: "Dovršeno je!" I prignuvši glavu, preda duh. Kako bijaše petak Priprave, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dođoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dođoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: Nijedna mu se kost neće slomiti. I drugo opet Pismo veli: Gledat će onoga koga su proboli.

*POHVALNI PSALMI*

**Sve što god diše neka hvali Gospoda!**

*Psalam 148.*

**Hvalite Gospoda s nebesa,**
**hvalite ga u visinama!**
**Hvalite ga, svi anđeli Njegovi,***
**hvalite ga, sve vojske Njegove!**
**Hvalite ga, sunce i mjeseče,***
**hvalite ga, sve zvijezde svjetlosne!**
**Hvalite ga, nebesa nebeska,***
**i vode nad nebesima!**
**Neka hvale ime Gospodnje,***
**jer on zapovijedi i postadoše.**
**Postavi ih zauvijek i dovijeka,***
**zakon dade koji neće proći.**
**Hvalite Gospoda sa zemlje,***
**nemani morske i svi bezdani.**
**Ognju i grade, sniježe i maglo,***
**olujni vjetre, što riječ Njegovu izvršavaš!**
**Gore i svi brežuljci,***
**plodonosna stabla i svi cedrovi!**
**Zvijeri i sve životinje,***
**gmizavci i ptice krilate!**
**Zemaljski kraljevi i svi narodi,***
**knezovi i suci zemaljski.**
**Mladići i djevojke, starci s djecom zajedno:***
**nek svi hvale ime Gospodnje,***
**jer jedino je Njegovo ime uzvišeno!**
**Njegovo veličanstvo zemlju i nebo nadvisuje,***
**On podiže snagu svom narodu,**
**On proslavlja pobožnike svoje,***
**sinove Izraelove - narod Njemu blizak.**

*Psalam 149.*

**Pjevajte Gospodu pjesmu novu,***
**i u zboru pobožnika hvalu njegovu!**
**Nek se raduje Izrael Stvoritelju svojem!***
**Kralju svom neka klikću sinovi Siona!**
**Neka u kolu hvale ime njegovo,***
**bubnjem i citarom neka ga slave!**
**Jer Gospod ljubi narod svoj,***
**spasenjem ovjenčava ponizne!**

**Neka se sveti raduju u slavi,***
**neka kliču s ležaja svojih!**
**Nek im pohvale Božje budu na ustima,***
**mačevi dvosjekli u rukama,**
**da nad pucima izvrše odmazdu***
**i kaznu nad narodima;**
**da im kraljeve bace u lance,***
**a odličnike u okove željezne;**
**da na njima izvrše sud davno napisan,***
**nek bude na čast svim pobožnicima njegovim!**

*Psalam 150.*

**Hvalite Boga u Svetištu njegovu,***
**slavite ga u veličanstvu svoda nebeskog!**
**Hvalite ga zbog silnih djela njegovih,***
**slavite ga zbog beskrajne veličine njegove!**
**Hvalite ga zvucima roga,***
**slavite ga harfom i citarom!**

Stihire, glas. 3.

**Dva je prijestupa učinio moj prvorođeni sin Izrael: Odbacio je mene, izvor žive vode, i iskopaon sebi šuplji zdenac. Meine na križu razape, a Barabu od Pilata isprosi i oslobodi. Nebo se na to užasnulo i sunce skrilo zrake, a ti se, Izraele, nisi zastidio, nego me u smrt predao! Oče Sveti, oprosti im, jer ne znahu što čine.**

***Hvalite ga igrom i bubnjem,***
***slavite ga glazbalima zvonkim i frulom!***

**Svaki dio tvoga svetog tijela osjetilo je zbog nas poniženje: glava od trnja, lice od pljuvanja, obrazi od pljusaka, usta od žuči pomiješanom s octom, uši od bogohulnih kletvi, leđa od bičevanja i ruka od trske, a sve tijelo od raspinjanja na križu, ruke i noge od čavala, a prsa od koplja. Svesilni Spasielju, koji si za nas podnio muku i izbavio nas od naših nevolja, te u svom čovjekoljublju k nama sišao da nas podigneš: Pomiluj nas!**

***Hvalite ga cimbalima zvučnim,***
***slavite ga cimbalima gromkim!***
***Sve što god diše, Gospoda neka slavi!***

**Gledajući te raspetoga, Kriste, sva su stvorenja ustreptala a temelji se zemlje potresli od straha pred svemoću tvojom. Zbog tebe koji si danas podignut narod Židovski sebe osudi; zastor se hramski razderao na dvoje a mrtvi iz grobova uskrsnuše. Stotnik, vidjevši to čudo, se zaprepasti a Majka tvoja, tamo stojeći, majčinski je jecala i govorila: 'Kako ne bih plakala i u prsa se udarala, kada gledam tebe gologa, poput zločinca na križu obješena?' Gospode, koji si raspet i**

**pokopan, i koji si uskrsnuo od mrtvih, slava tebi!**

**Slava,** gl. 6.:

**Svukoše s mene odjeću i odjenuše u haljinu skrletnu, na glavu mi staviše vijenac od trnja i u desnicu trstiku dadoše, da ih razbijem poput suda lončarskoga.**

**I sada:**

**Leđa sam svoja izložio ranama, a lica svoga nisam sakrio od pljuvanja. Stajao sam na sudu Pilatovu i pretrpio muku na križu za spasenje svijeta.**

Deseto Evanđelje: Mk 15,43-47

U ono vrijeme dođe Josip iz Arimateje, ugledan vijećnik, koji također isčekivaše kraljevstvo Božje: odvaži se, uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. Pilat se začudi da je već umro pa dozva satnika i upita ga je li odavna umro. Kad sazna od satnika, darova Josipu tijelo. Josip kupi platno, skine tijelo i zavije ga u platno te položi u grob, koji bijaše izduben iz stijene. I dokotrlja kamen na grobna vrata. A Marija Magdalena i Marija Josipova promatrahu kamo ga polažu.

*MALO SLAVOSLOVLJE*

*Svećenik:* Slava tebi koji si nam svjetlost pokazao!

**Slava Bogu na visini i na zemlji mir***
**među ljudima dobra volja.**
**Hvalimo Te, blagoslivljamo Te,***
**klanjamo Ti se, slavimo Te.**
**Zahvaljujemo Ti***
**radi velike slave Tvoje,**
**Gospode Bože, Caru nebeski, ***
**Bože Oče Svedržitelju.**
**Gospode Sine jedinorođeni,***
**Isuse Kriste i Sveti Duše.**
**Gospode Bože, Jaganjče Božji,***
**Sine Očev.**
**Koji oduzimaš grijeh svijeta,***
**pomiluj nas.**
**Koji oduzimaš grijehe svijeta,***
**primi našu molitvu.**
**Koji sjediš s desne Ocu,***
**pomiluj nas.**
**Jer Ti si jedini svet, Ti si jedini Gospod,***
**Isuse Kriste, u slavi Boga Oca. Amin.**
**Svakog ću dana Tebe blagoslivljati***

**i hvaliti ime Tvoje uvijek i dovijeka.**
**Gospode, Ti nam bijaše okrilje***
**od koljena do koljena.**
**Rekoh: Gospode, pomiluj me,***
**iscijeli dušu moju, jer Tebi sagrješih.**
**Gospode, Tebi se utječem, nauči me vršiti volju**
**Tvoju,* jer Ti si Bog moj.**
**U Tebi je izvor životni,***
**Tvojom svjetlošću mi svjetlost vidimo.**
**Zakrili dobrotom svojom sve koji Te štuju.**
**Udostoj nas, Gospode,***
**da ovoga dana budemo sačuvani bez grijeha.**
**Blagoslovljen budi, Gospode, Bože otaca naših,***
**i neka ime Tvoje bude hvaljeno i slavljeno dovijeka. AmIn.**
**Neka dobrota Tvoja, o Gospode, bude nad nama,***
**kao što se u Tebe uzdamo!**
**Blagoslovljen jesi, Gospode,***
**nauči me pravilima svojim.**
**Blagoslovljen jesi, Vladaru,***
**pouči me pravilima svojim.**
**Blagoslovljen jesi, Sveti,***
**prosvijetli me pravilima svojim.**
**Gospode, milost Tvoja traje dovijeka,***
**djelo ruku svojih ne zapusti.**
**Tebi pripada hvala, Tebi pripada pjesma,***
**Tebi slava pripada:**
**Ocu i Sinu i Svetomu Duhu,***
**sada i vazda i u vijeke vjekova. Amin.**

*Zatim:* Gospode, pomiluj! *3x i Stihiri na stihove, ili ako je svećenik moli Prozbenu ekteniju:*

*PROZBENA EKTENIJA*

S: Nadopunimo jutarnju našu molitvu Gospodu.

N: **Gospode, pomiluj!** *Ili:* **Gospodi, pomiluj!**

Zaštiti, spasi, pomiluj i očuvaj nas, Bože, svojom milošću.

N: **Gospode, pomiluj!**

Da cijeli ovaj dan bude savršen, svet, miran i bez grijeha, u Gospoda molimo.

N: **Podaj, Gospode!** *Ili:* **Podaj, Gospodi!** *I tako redom:*

Anđela mira, vjernog vođu, čuvara duša i tijela naših, u Gospoda molimo.

Oproštenje i otpuštenje grijeha i pogrešaka naših, u Gospoda molimo. Dobra i koristi dušama našim, a svijetu mir, u Gospoda molimo.

Da preostalo vrijeme života našega provedemo u miru i pokajanju, u Gospoda molimo.

Da kršćanski svršetak našega života bude bez bolova, bez sramote, miran, i da se uspješno obranimo na strašnom Kristovom sudu, u Gospoda molimo.

Spomenimo presvetu, prečistu, preblagoslovljenu, slavnu vladaricu našu Bogorodicu i vazda Djevicu Mariju, sa svima svetima, te sami sebe i jedni druge i sav svoj život Kristu Bogu predajmo.

N: **Tebi, Gospode!**

S. Jer Ti Bog milosrđa i milosti i čovjekoljublja jesi i Tebi slavu iskazujemo: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**

S: Mir svima.

N: **I duhu tvojemu.**

S: Glave svoje Gospodu priklonite.

N: **Tebi, Gospode!**

S: Gospode sveti, koji prebivaš na visinama, a gledaš one koji žive na zemlji i svojim svevidećim okom promatraš sve stvoreno. Tebi smo prignuli tjelesnu i duhovnu šiju i Tebi se molimo: Sveče svetaca, prostri svoju nevidljivu ruku iz svetoga prebivališta svojega i sve nas blagoslovi, a ako smo što sagriješili hotimice ili nehotice oprosti kao dobar i čovjekoljubivi Bog darujući nam zemaljska i nadzemaljska Tvoja dobra.

Jer Tebi pripada da se smiluješ i da spašavaš, Bože naš, i Tebi iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**

Jedanaesto Evanđelje: Iv 19,38-42

U ono vrijeme Josip iz Arimateje, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skine Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću - i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop. A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

*STIHIRI NA STIHOVE,* gl. 1.

**Sva se priroda od straha promijenila gledajući tebe, Kriste, raspeta**

**na Križu: sunce je pomrčalo a temelji se zemlje uzdrmaše jer sve je suosjećalo u trpljenju sa Stvoriteljem svojim. Slava Tebi, Gospode, koji si dobrovoljno radi nas trpio.**

***- Razdijeliše medu sobom odjeću moju i za haljinu moju baciše kocku.***

**Narode bezbožni i nečasni, zašto smišljaš isprazne stvari? Zašto Život svih na smrt osudiste? O, neviđenačuda! Stvoritelj svijeta predaje se u ruke bezakonika i Čovjekoljubac se daje na križ podići, da iz podzemlja oslobodi sužnje koji kliču: Velemučeni Gospode, slava tebi!**

***- Žuči me nahraniše i u žedi mojoj octom me napojiše.***

**Danas te je gledala neporočna Djevica, Riječi, na drvu podignuta, i ridajući majčinskom boli uzdisala je iz dubine duše. Raskidana srca čupala je kose svoje i lice, udarala se u prsa i žalosno vapila: Jao meni, Božansko Dijete moje! Jao meni, Svjetlosti svijeta! Zašto iščezavaš pred očima mojim, Jaganjče Božji? I anđeoske se vojske na to užasnuše, i obuzete strahom klicahu: Nedokučivi Gospode, slava tebi!**

***- A Bog, kralj naš odvijeka, izvrši spasenje posred zemlje.***

**Ugledavši te kako visiš na drvu, Kriste, ti Stvoritelj svega i Bog, ona koja te je bez sjemena rodila, vpila je gorko: Sine moj, gdje nestade ljepota tvoja? Kako da podnesem gledajući te nepravedno raspetoga? Pohiti, dakle, ustani, da i ja vidim tvoje uskrsnuće od mrtvih trećega dana!**

**Slava,** glas 8.:

**Kad si uzišao na križ, Gospode, strah i trepet spopade sva stvorenja. Nisi dopustio zemlji da proguta one koji su te razapeli, već si zapovijedio podzemlju da oslobodi sužnje da čovječanstvo obnoviš. Jer ti si, Suče živih i mrtvih, došao podati život a ne smrt: Čovjekoljupče, slava tebi!**

**I sada,** glas 6.:

**Tek što nečasni suci smočiše svoja pera crnilom, Isus bi suđen i osuđen na smrt križa, a sve stvorenje potrpi gledajući Gospoda raspetoga! Ti koji si u tijelu svom za mene podnio muku, Gospode Dobri, slava tebi!**

Dvanaesto Evanđelje: Mt 27,62-66

Sutradan, to jest dan nakon Priprave, sabraše se glavari svećenički i farizeji kod Pilata, te mu rekoše: “Gospodaru, sjetismo se da onaj varalica još za života kaza: ‘Nakon tri dana uskrsnut ću.' Zapovijedi dakle da se grob osigura sve do trećega dana da ne bi možda došli njegovi učenici, ukrali ga pa rekli narodu: 'Uskrsnuo je od mrtvih!' I bit će

posljednja prijevara gora od prve.» Reče im Pilat: "Imate stražu! Idite i osigurajte kako znate!" Nato oni odu i osiguraju grob: zapečate kamen i postave stražu.

*ZAVRŠNE MOLITVE*

**Dobro je slaviti Gospoda,* pjevati imenu Tvome, Svevišnji, navještati jutrom milost Tvoju* noću istinu Tvoju!**

**Sveti Bože, Sveti Jaki, Sveti Besmrtni, pomiluj nas!** *3x*

**Slava, I sada: Presveta Trojice, Oče naš…**

*Svećenik:* Jer je tvoje carstvo…**Amin.**

Tropar, gl. 4.:

**Otkupio si nas prečasnom krvlju svojom od kletve Zakona: Pribijen na križ i kopljem proboden, na čovječanstvo si izlio besmrtnost: Spasitelju naš, slava tebi!** *Triput.*

*Ako nema svećenika:* Gospode, pomiluj *(triput). Ako je svećenik moli ekteniju:*

*USRDNA EKTENIJA*

S: Recimo svi iz dna duše svoje i čitavim umom svojim recimo:

N: **Gospode, pomiluj**

S: Gospode Svevladaru, Bože otaca naših, molimo ti se, usliši i pomiluj.

N: **Gospode, pomiluj.**

S: Pomiluj nas, Bože, po velikom milosrđu svome, molimo ti se usliši i pomiluj.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Još se molimo za svetog, sveopćeg Prvosvećenika našeg *(ime)* Papu Rimskog, za preuzvišenog Nadbiskupa i Metropolita našeg gospodina *(ime)*, za bogoljubnog ordinarija našeg gopsodina *(ime)* za služitelje i poslužitelje ovog svetog hrama, za naše duhovne oce i svu našu braću u Kristu.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Još se molimo za pretpostavljene naše vlasti, za svu vojsku.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Još se molimo za ovdje prisutne ljude koji očekuju od Tebe velike i obilate milosti, za sve one koji nam dobro čine, i za sve kršćane.

N: **Gospode, pomiluj.** *3x*

S: Jer si milosrdan i čovjekoljubiv Bog mi ti iskazujemo slavu: Ocu i Sinu i Svetomu Duhu, sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin.**

OTPUST

*Ako nema svećenika:*

**Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bez povrede Boga-Riječ rodila, kao istinsku Bogorodic, tebe veličamo.**

**Slava, I sada: Gospode, pomiluj!** *3x*

**Molitvama svetih otaca naših, Gospode Isuse Kriste, Sine Božji, pomiluj nas. Amin.**

*Ako je svećenik:*

S: Premudrost.

N: **Blagoslovi.**

S: Blagoslovljen Onaj koji jest, Krist Bog naš, svagda sada i vazda i u vijeke vjekova.

N: **Amin. Učvrsti Bože vjeru katoličku u vijeke vjekova.**

S: Presveta Bogorodice, spasi nas.

**Časniju od kerubina i neusporedivo slavniju od serafina, koja si bez povrede Boga-Riječ rodila, kao istinsku Bogorodic, tebe veličamo.**

S: Slava Tebi Kriste Bože, ufanje naše, slava Tebi!

**Slava, I sada: Gospode, pomiluj!** *3x* **Blagoslovi!**

S: Krist, pravi Bog naš, koji je radi spasenja svijeta pretrpio pljuvanje, i bičevanje, i udaranje, i križ, i smrt, zagovorom svoje prečiste Majke, svetih, slavnih i uvijek hvaljenih apostola, časnih i bogonosnih otaca naših, i svetog *I. (čiji je hram)* i svetog/svete *I.* čiji spomen slavimo, i svih svetih, neka nas pomiluje i spasi jer je dobar i čovjekoljubiv.

*N:* **Amin.**